Утенкова Каріна, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри банківського бізнесу, фінансових та інформаційних технологій, ННІ «Каразінський банківський інститут», Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харків, Україна, ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9097-5431

Поливана Поліна, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Ludwig-Maximilians-Universität München, ORCID: https://orcid.org/0009-0004-1071-3116

\

Utenkova Karina, Doctor of Economic Sciences, Professor, Acting Head of the Department of Banking Business, Financial and Information Technologies, Educational and Scientific Institute «Karazin Banking Institute», V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine, ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9097-5431

Polyvana Polina, Undergraduate Student, Ludwig Maximilian University of Munich, ORCID: https://orcid.org/0009-0004-1071-3116

БАНКІВСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ESG-ФІЛЬТР МІЖНАРОДНОГО ДОНОРСЬКОГО КАПІТАЛУ У ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ

BANK FINANCIAL MONITORING AS AN ESG FILTER FOR INTERNATIONAL DONOR CAPITAL IN UKRAINE'S RECONSTRUCTION

Анотація

У статті досліджено роль банківського фінансового моніторингу в забезпеченні прозорості міжнародного донорського капіталу, спрямованого на повоєнну відбудову України. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю запобігання корупції, легалізації доходів незаконного походження та нецільовому використанню коштів за одночасного дотримання принципів

сталого розвитку. Метою статті є обґрунтування концепції банківського фінансового моніторингу як «ESG-фільтра», визначення його складових, механізмів функціонування та обмежень з урахуванням міжнародних стандартів і німецького регуляторного досвіду.

Уточнено зміст поняття «ESG-фільтр» як комплексного ризик-орієнтованого механізму банківського комплаєнсу, що поєднує процедури протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму з перевіркою екологічних, соціальних та управлінських аспектів проєктів відбудови. Запропоновано чотири взаємопов'язані блоки перевірки: аналіз донора та джерел походження коштів; установлення прозорості структури власності й кінцевих бенефіціарних власників; оцінювання географічних ризиків і маршрутів переказів; аналіз економічної доцільності фінансових операцій. Розкрито значення пропорційності контрольних заходів, посиленої належної перевірки клієнтів та моделі трьох ліній захисту для запобігання зловживанням і необґрунтованому обмеженню обслуговування неприбуткових організацій.

Розглянуто можливості адаптації досвіду взаємодії BaFin і Deutsche Bundesbank, а також принципів належної обачності в ланцюгах постачання за законом LkSG до перевірки підрядників та субпідрядників відновлювальних проєктів. Окреслено значення гармонізації банківського комплаєнсу з вимогами ЄС у сферах протидії відмиванню коштів і сталого фінансування. Обґрунтовано розподіл відповідальності між банками, донорами та технічними експертами: банки перевіряють походження коштів, бенефіціарну власність, управлінські аспекти й наявність необхідних документів, тоді як спеціалізовані експерти оцінюють екологічний вплив проєктів. Визначено основні перешкоди впровадженню запропонованого механізму, зокрема витрати комплаєнсу, кадрові обмеження та недостатню якість даних. Практичне значення результатів полягає у формуванні підходу до вдосконалення банківського контролю донорських

потоків, зниження фінансових і репутаційних ризиків та підвищення довіри до фінансування відбудови України.

Ключові слова: банківський фінансовий моніторинг; ESG-фільтр; капітал міжнародних донорів; повоєнна відбудова України; протидія відмиванню коштів; банківський комплаєнс; ризик-орієнтований підхід; стале фінансування; бенефіціарне володіння; належна перевірка ланцюгів постачання.

Abstract

The article examines the role of bank financial monitoring in ensuring the transparency of international donor capital allocated to Ukraine's post-war reconstruction. The relevance of the study stems from the need to prevent corruption, money laundering and the misuse of funds while adhering to sustainable development principles. The article aims to substantiate the concept of bank financial monitoring as an "ESG filter" and identify its components, operating mechanisms and limitations, taking into account international standards and German regulatory experience.

The "ESG filter" is defined as a comprehensive, risk-based banking compliance mechanism that combines anti-money laundering and counter-terrorist financing procedures with the verification of environmental, social and governance aspects of reconstruction projects. Four interrelated verification components are proposed: analysis of donors and sources of funds; verification of ownership transparency and identification of ultimate beneficial owners; assessment of geographical risks and transfer routes; and analysis of the economic rationale for financial transactions. The article highlights the importance of proportionate controls, enhanced customer due diligence and the three lines of defence model in preventing abuse and unjustified restrictions on banking services for non-profit organisations.

The study explores opportunities to adapt the experience of cooperation between BaFin and Deutsche Bundesbank, as well as supply chain due diligence principles under Germany's Supply Chain Due Diligence Act (LkSG), to the screening of

contractors and subcontractors involved in reconstruction projects. It outlines the importance of aligning banking compliance with EU requirements for anti-money laundering and sustainable finance. A division of responsibilities between banks, donors and technical experts is substantiated: banks verify the sources of funds, beneficial ownership, governance aspects and the availability of required documentation, while specialised experts assess the environmental impact of projects. The main barriers to implementing the proposed mechanism are identified, including compliance costs, staffing constraints and insufficient data quality. The practical significance of the findings lies in developing an approach to strengthening bank controls over donor flows, reducing financial and reputational risks, and increasing trust in financing Ukraine's reconstruction.

Keywords: bank financial monitoring; ESG filter; international donor capital; post-war reconstruction of Ukraine; anti-money laundering; banking compliance; risk-based approach; sustainable finance; beneficial ownership; supply chain due diligence.

Постановка проблеми. Масштабні потреби повоєнної відбудови України зумовлюють необхідність залучення міжнародної фінансової допомоги та приватного капіталу, а також формування дієвих механізмів контролю за їх використанням. За оцінкою RDNA5, потреби у відбудові та відновленні України станом на 31 грудня 2025 року становлять майже 588 млрд дол. США протягом наступного десятиліття. Важливим джерелом зовнішньої підтримки є інструмент Ukraine Facility обсягом 50 млрд євро, надання фінансування в межах якого пов'язане з виконанням заходів і зобов'язань, визначених Ukraine Plan.

Залучення значних фінансових ресурсів за умов воєнних ризиків, складності відновлювальних проєктів і розгалужених ланцюгів підрядників посилює потребу в запобіганні корупції, легалізації доходів незаконного походження та нецільовому використанню коштів. Водночас прозорість фінансування передбачає не лише встановлення законності походження капіталу,

а й перевірку доброчесності його отримувачів та відповідності проєктів цілям сталого розвитку. Це зумовлює необхідність поєднання процедур фінансового моніторингу з оцінюванням екологічних, соціальних та управлінських аспектів відбудови.

Банки, через які проходять донорські та інвестиційні потоки, відіграють важливу роль у перевірці учасників фінансування, встановленні кінцевих бенефіціарних власників і виявленні підозрілих операцій. Тому актуальним науковим і практичним завданням є обґрунтування концепції банківського фінансового моніторингу як «ESG-фільтра» міжнародного донорського капіталу. Реалізація такого підходу потребує визначення механізмів інтеграції процедур протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму з ESG-критеріями, а також розмежування відповідальності банків, донорів та спеціалізованих експертів за перевірку прозорості фінансування й оцінювання впливу відновлювальних проєктів.

Аналіз досліджень. Теоретичну основу дослідження становлять праці з проблематики протидії відмиванню коштів, організації банківського фінансового моніторингу, фінансової безпеки та сталого фінансування. Економічні засади протидії легалізації злочинних доходів розглянуто у працях П. Рейтера та Е. М. Трумена [20], а масштаби й наслідки відмивання коштів — у дослідженні Б. Унгер [21]. Концептуальні підходи до сталого фінансування та врахування екологічних, соціальних і управлінських чинників у фінансових рішеннях висвітлено у праці Д. Схонмакера та В. Схрамаде [22].

Організаційні та методичні засади здійснення фінансового моніторингу в банках розкрито у працях С. Б. Єгоричевої [16], С. О. Дмитрова, В. В. Коваленко, А. В. Єжова та О. М. Бережного [17]. Нормативні й організаційні аспекти фінансових розслідувань досліджує Н. М. Внукова [18]. Праця Г. М. Азаренкової, Б. В. Самородова, Н. П. Погореленко та інших авторів [19] доповнює теоретичну

основу дослідження положеннями щодо забезпечення фінансової стабільності руху фінансових потоків економічних агентів.

Питання функціонування фінансового моніторингу та забезпечення фінансової безпеки в умовах воєнного стану висвітлено у працях К. О. Утенкової [10; 11]. Виклики та стратегічні пріоритети розвитку державного фінансового моніторингу розглянуто у спільній публікації Ю. Ю. Фокіної та К. О. Утенкової [12]. Для формування комплексного підходу до банківського контролю важливими є також дослідження К. О. Утенкової щодо впровадження міжнародних стандартів внутрішнього аудиту в банківському секторі [13], класифікації загроз фінансовій безпеці суб'єктів господарювання [14] та методичного забезпечення фінансового моніторингу [15].

Нормативно-методичну основу дослідження формують Закон України № 361-IX [1], Рекомендації FATF [2] та збірка законодавчих актів із коментарями й роз'ясненнями [3]. Для аналізу німецького досвіду використано мінімальні вимоги BaFin до управління ризиками (MaRisk) [4] і Закон про належну обачність у ланцюгах постачання (LkSG) [5]. Підходи до організації незалежної оцінки внутрішнього контролю розглянуто з урахуванням Глобальних стандартів внутрішнього аудиту [6]. Інформаційною основою аналізу фінансових ризиків і практики протидії відмиванню коштів є звіти Національного банку України [7] та Державної служби фінансового моніторингу України [8], а контекст потреб відбудови представлено в оцінці збитків і потреб України, підготовленій Світовим банком [9].

Зазначені джерела створюють підґрунтя для дослідження взаємозв'язку фінансового моніторингу, банківського контролю та сталого фінансування. Водночас подальшого наукового опрацювання потребують механізми інтеграції процедур протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму з ESG-критеріями під час перевірки міжнародного донорського капіталу. Це зумовлює доцільність обґрунтування концепції банківського «ESG-фільтра», визначення

його складових і розмежування відповідальності учасників фінансування відбудови України.

Мета статті - обґрунтувати концепцію банківського фінансового моніторингу як «ESG-фільтра» донорського капіталу, розкрити механізми його функціонування з урахуванням німецького досвіду регулювання (BaFin, LkSG) та визначити його складові й ризики.

Виклад основного матеріалу. «ESG-фільтр» - це комплексний ризик-орієнтований механізм банківського комплаєнсу, що поєднує процедури ПВК/ФТ (належну перевірку клієнта, встановлення джерел коштів і КБВ) з оцінкою відповідності проєктів екологічним, соціальним і управлінським критеріям, а також належною перевіркою ланцюгів постачання, що забезпечує законність, цільове використання та прозорість донорських коштів на етапі їх проходження через банківську систему.

Фільтр ґрунтується на ризик-орієнтованому підході відповідно до Рекомендація 1 FATF і реалізується через чотири блоки перевірки (рис. 1):

1. аналіз донора та джерел коштів (Source of Funds / Source of Wealth, Рекомендація 10), зокрема відсутність зв'язку з державою-агресором та юрисдикціями «чорного» і «сірого» списків FATF;
2. перевірка прозорості власності (Рекомендації 24, 25), а саме виявлення КБВ за часткою від 25 % чи вирішальним впливом, відсікання номінальних власників, верифікація за ЄДР та іноземними реєстрами, скринінг PEPs і санкційних списків;
3. оцінка географічного ризику та маршрутів переказів;
4. аналіз економічної доцільності операцій, з урахуванням можливих схем відмивання коштів, зокрема дроблення платежів, швидке зняття готівки без кошторисів, фіктивні консалтингові послуги, ризик перенаправлення коштів тощо.

Рис. 1. Схема «ESG-фільтра» в системі банківського фінансового моніторингу донорського капіталу

Джерело: розроблено автором.

Інтенсивність заходів визначається принципом пропорційності. Прозорі аудовані неприбуткові організації (НПО), що фінансуються офіційними міжнародними інституціями, проходять спрощену чи стандартну перевірку. За ознак фіктивності, зв'язків із політично значущими особами (PEPs) чи відсутності даних про кінцевих бенефіціарних власників (КБВ) застосовується посилена перевірка (EDD), а за неможливості знизити ризик банк відмовляє в операції й повідомляє Державну службу фінансового моніторингу України. Це дозволяє знизити загрозу «дерискінгу», відповідно до Рекомендації 8 FATF. Внутрішні системи контролю будуються за моделлю «трьох ліній захисту» (Рекомендація 18 FATF), а їхню ефективність підвищують автоматизовані системи аналізу ризиків і ШІ для виявлення аномальних транзакцій (рис.2).

Рис. 2. Модель трьох ліній захисту в системі внутрішнього контролю банку (за Рекомендацією 18 FATF).

Джерело: складено автором на основі Рекомендацій FATF.

У контексті формування ефективної системи комплаєнс-контролю доцільно звернутися до досвіду Німеччини, який може слугувати інституційним орієнтиром для вдосконалення банківського регулювання в Україні. Особливістю німецької моделі є взаємодія Федерального відомства фінансового нагляду (BaFin) та Німецького федерального банку (Deutsche Bundesbank). При цьому функції Bundesbank не обмежуються макропруденційним моніторингом, адже він здійснює поточний аналіз діяльності банків, оцінює їхню звітність і результати аудиту, а також бере участь у проведенні перевірок. BaFin, своєю чергою, ухвалює наглядові рішення та застосовує передбачені законодавством заходи реагування. Такий розподіл повноважень забезпечує поєднання постійного моніторингу фінансового стану установ із механізмами регуляторного впливу.

Для дослідження можливостей адаптації цього досвіду до українських умов особливе значення має поєднання наглядових процедур із внутрішніми механізмами забезпечення прозорості та відповідальності банків. У сфері сталого

фінансування відповідний підхід передбачає перевірку обґрунтованості заявлених екологічних і соціальних характеристик фінансових продуктів та проєктів. Його практична цінність полягає у створенні умов для виявлення невідповідностей між задекларованими ESG-принципами та фактичною діяльністю учасників фінансування. Водночас регуляторний контроль доцільно розглядати як інструмент зниження ризику «зеленого камуфляжу» (greenwashing), а не як гарантію його повного усунення.

Важливим складником німецького досвіду є також Закон про належну обачність у ланцюгах постачання — Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz (LkSG). Для підприємств, які підпадають під його дію, закон установлює обов'язки щодо виявлення та оцінювання ризиків порушення прав людини й визначених екологічних зобов'язань, а також запровадження відповідних превентивних і коригувальних заходів. Належна обачність ґрунтується на ризик-орієнтованому підході: регулярний аналіз охоплює власну діяльність підприємства та його прямих постачальників, тоді як перевірка непрямих постачальників передбачена за наявності обґрунтованих відомостей про можливі порушення. Фінансові установи також можуть підпадати під дію LkSG за умови відповідності встановленим критеріям його застосування.

У контексті повоєнної відбудови України принципи належної обачності в ланцюгах постачання доцільно адаптувати до процедур банківського оцінювання відновлювальних проєктів. Банківський «ESG-фільтр» може передбачати аналіз дотримання підрядниками та субпідрядниками трудових прав, екологічних вимог і принципів відповідального корпоративного управління. Поряд із цим у межах фінансового моніторингу та санкційного контролю необхідно оцінювати прозорість структури власності, встановлювати кінцевих бенефіціарних власників і перевіряти походження коштів. Поєднання цих процедур дасть змогу сформувати комплексний підхід до відбору учасників відбудови, спрямований на зниження ризиків використання капіталу незаконного походження, залучення

недоброчесних контрагентів і фінансування проєктів, які лише формально відповідають цілям сталого розвитку.

Закон України № 361-IX [1] адаптував національне законодавство до Директиви 2015/849 і стандартів FATF. Орієнтиром для подальшої гармонізації є нові акти ЄС: Регламент (ЄС) 2024/1624 (AMLR), який запроваджує єдиний набір правил ПВК/ФТ, що діятиме безпосередньо, та Управління ЄС із протидії відмиванню коштів (AMLA), що координуватиме нагляд. Згідно з даними, AMLR застосовується з 10 липня 2027 року, а AMLA здійснюватиме прямий нагляд за відібраними установами з 2028 року.

Таблиця 1

Відповідність Рекомендацій FATF елементам «ESG-фільтра» та нормам законодавства України й ЄС

Рекомендація FATF	**Елемент фільтра**	**Норма України / ЄС**
R.1	Ризик-орієнтований підхід, пропорційність заходів	ЗУ № 361-IX; Директива (ЄС) 2015/849; Регламент (ЄС) 2024/1624 (AMLR)
R.8	Захист НПО та волонтерів від дерискінгу	ЗУ № 361-IX; нормативні акти НБУ щодо РОП
R.10	Належна перевірка клієнта, SoF / SoW (блок 1)	ЗУ № 361-IX (НПК/CDD); Директива 2015/849; AMLR
R.15	Віртуальні активи (VASP): канали руху коштів	Закон «Про віртуальні активи» № 2074-IX; Регламент (ЄС) 2023/1114 (MiCA)
R.18	Внутрішній контроль, три лінії захисту	ЗУ № 361-IX; положення НБУ щодо ПВК/ФТ у банках; AMLR
R.24	КБВ юридичних осіб, ЄДР (блок 2)	ЗУ № 361-IX (поріг 25 %); ЄДР; Директива 2015/849; AMLR
R.25	КБВ правових утворень (трасти)	Реєстр бенефіціарів трастів (вимога ЄС); Директива 2015/849

Джерело: складено автором на основі Рекомендацій FATF, Закону України № 361-IX, Директиви (ЄС) 2015/849 та Регламенту (ЄС) 2024/1624.

Важливим чинником розвитку європейського ESG-регулювання стало ухвалення Директиви (ЄС) 2026/470 у межах пакета «Omnibus I», яка набрала чинності 18 березня 2026 року. Документ звужує сферу застосування вимог до корпоративної звітності зі сталого розвитку (CSRD): для компаній ЄС основними пороговими критеріями визначено понад 1000 працівників і чистий річний оборот понад 450 млн євро. Сферу застосування Директиви про належну обачність підприємств щодо сталого розвитку (CSDDD) також обмежено: для компаній ЄС передбачено пороги понад 5000 працівників і понад 1,5 млрд євро чистого світового обороту. Крім того, скасовано передбачений CSDDD обов'язок ухвалювати кліматичні перехідні плани. Застосування оновлених положень потребує врахування строків їх імплементації та спеціальних правил для підприємств із третіх країн.

Звуження кола суб'єктів обов'язкової звітності може обмежити доступність стандартизованої інформації про ESG-характеристики окремих учасників відбудови. Водночас воно не є достатньою підставою для висновку, що більшість підрядників не звітуватимуть за CSRD: це залежить від їхнього розміру, структури групи та зв'язків із ринком ЄС. За таких умов банківський «ESG-фільтр» доцільно розглядати як додатковий механізм перевірки прозорості та доброчесності контрагентів. Його застосування має доповнювати вимоги донорів, процедури закупівель, незалежний аудит і спеціалізовану оцінку впливу проєктів.

Корисним орієнтиром для розроблення такого механізму є німецький досвід управління ризиками та належної обачності в ланцюгах постачання. Адаптація відповідних підходів до українських умов може передбачати перевірку структури власності підрядників і субпідрядників, їхньої ділової репутації, санкційних ризиків та документального підтвердження дотримання екологічних і соціальних вимог. При цьому застосування принципів LkSG до оцінювання учасників відбудови слід розглядати як запропонований напрям удосконалення

комплаєнсу, а не як автоматичне поширення німецьких законодавчих обов'язків на українські банки.

Звіт MONEYVAL п'ятого раунду взаємної оцінки України, ухвалений у 2017 році, містить позитивну оцінку розуміння Національним банком України ризиків відмивання коштів і фінансування тероризму та застосування ризик-орієнтованого банківського нагляду. Водночас у документі визначено суттєві проблеми, пов'язані з корупцією, прозорістю бенефіціарної власності та ефективністю окремих складових системи ПВК/ФТ. Тому результати оцінювання не слід інтерпретувати як безумовне визнання України «надійною юрисдикцією». Згідно з оприлюдненим календарем MONEYVAL, точні строки взаємної оцінки України в межах шостого раунду мають бути визначені додатково. Це актуалізує необхідність удосконалення банківських процедур фінансового моніторингу, підвищення якості даних і документального підтвердження результативності контрольних заходів.

Запропонована концепція банківського «ESG-фільтра» потребує чіткого розмежування повноважень учасників фінансування. Перевірка дотримання принципу «не завдавати значної шкоди» (Do No Significant Harm, DNSH) може вимагати спеціалізованих знань, які виходять за межі компетенції банківських підрозділів фінансового моніторингу. У межах запропонованої моделі банк перевіряє походження коштів, структуру бенефіціарної власності, управлінські аспекти діяльності контрагентів і наявність необхідних екологічних висновків та дозвільних документів. Змістовне оцінювання екологічного й соціального впливу проєктів здійснюють спеціалізовані експерти, а донори визначають вимоги до такого оцінювання та контролюють їх виконання.

Основними перешкодами впровадженню механізму є значні витрати комплаєнсу, дефіцит кваліфікованих кадрів, неповнота або недостатня актуальність реєстрових даних в умовах війни. Окремий ризик становить надмірне посилення перевірок, яке може призвести до необґрунтованого

обмеження банківського обслуговування неприбуткових і волонтерських організацій. Тому інтенсивність контрольних заходів має відповідати встановленому рівню ризику.

Висновки. Залучення міжнародного донорського капіталу для відбудови України посилює потребу в узгодженні банківських процедур фінансового моніторингу з цілями сталого фінансування. Запропонована концепція «ESG-фільтра» передбачає поєднання перевірки законності походження коштів і доброчесності учасників фінансування з аналізом документально підтверджених ESG-характеристик проєктів.

Основою функціонування механізму є ризик-орієнтований підхід, належна перевірка клієнтів, установлення кінцевих бенефіціарних власників та аналіз економічного змісту операцій. Посилені заходи слід застосовувати відповідно до виявлених ризиків, забезпечуючи пропорційність контролю та запобігаючи необґрунтованому дерискінгу.

Німецький досвід створює підґрунтя для вдосконалення банківського комплаєнсу, зокрема перевірки підрядників і субпідрядників відбудови. Його адаптація має враховувати українське законодавство, доступність інформації та ресурсні можливості банків. Водночас банківський контроль не може гарантувати відсутність усіх фінансових, корупційних або ESG-ризиків і потребує взаємодії з донорами, аудиторами та спеціалізованими експертами.

Практична цінність запропонованого підходу полягає у підвищенні прозорості донорських потоків, зниженні ризиків зловживань і зміцненні довіри до фінансування відбудови України.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення кількісної методики банківського ESG-скорингу проєктів відбудови з урахуванням практик KfW і підходів BaFin до управління ризиками; оцінювання наслідків гармонізації українського законодавства з регуляторним пакетом ЄС AMLR/AMLA; вивчення можливостей використання штучного інтелекту, технологій RegTech/SupTech та

спільних інформаційних ресурсів для відстеження руху донорських коштів і перевірки учасників ланцюгів постачання.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX.

2. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення : Рекомендації FATF / FATF. 2025.

3. Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (з коментарями та роз'ясненнями) / уклад.: С. С. Бичкова, Я. В. Котляревський, М. В. Лошицький та ін. Київ : Ваіте, 2017. 1052 с.

4. Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht. Minimum Requirements for Risk Management (MaRisk) : Circular 05/2023 (BA). Bonn, 2023.

5. Gesetz über die unternehmerischen Sorgfaltspflichten in Lieferketten (Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz — LkSG) / Federal Ministry of Labour and Social Affairs. Berlin, 2023.

6. Institute of Internal Auditors. Global Internal Audit Standards. Lake Mary, FL, 2024.

7. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Київ, 2025.

8. Державна служба фінансового моніторингу України. Звіт за 2024 рік. Київ, 2025. 72 с.

9. World Bank. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment. Washington, D.C. : World Bank Group, 2023.

10. Утенкова К. О. Роль державного фінансового моніторингу в забезпеченні фінансової безпеки України в умовах воєнного стану. *Облік і фінанси*. 2025. № 1 (107). С. 95–102.

11. Утенкова К. О. Фінансовий моніторинг в Україні в умовах війни: адаптація, трансформація, розвиток. *Ефективна економіка*. 2025. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2025.8.8.

12. Фокіна Ю. Ю., Утенкова К. О. Виклики та стратегічні пріоритети розвитку державного фінансового моніторингу України в умовах воєнного стану. *Current issues of economics, finance, management and law* : conference proceedings (Angers, France, February 25, 2025). Angers : Scholarly Publisher ICSSH, 2025. P. 61–63.

13. Utenkova K. Prospects for the implementation of Global Internal Audit Standards in the banking sector of Ukraine: adaptation to international requirements and national realities. *Financial and Credit Systems: Prospects for Development*. 2025. Vol. 3 (18). P. 35–44.

14. Утенкова К. О. Методичні підходи до класифікації загроз для фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах турбулентної економіки. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: 10.32702/2307-2105.2024.4.4.

15. Утенкова К. О. Фінансовий моніторинг : методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 53 с.

16. Єгоричева С. Б. Організація фінансового моніторингу в банках : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 292 с.

17. Фінансовий моніторинг в банку : навч. посіб. / С. О. Дмитров, В. В. Коваленко, А. В. Єжов, О. М. Бережний ; за ред. С. О. Дмитрова, В. В. Коваленко. Суми : Університетська книга, 2018. 336 с.

18. Внукова Н. М. Нормативні та організаційні аспекти здійснення фінансових розслідувань у системі фінансового моніторингу. *Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення* : кол. монографія / за ред. О. І. Вівчар. Тернопіль : Економічна думка, 2019. С. 361–383.

19. Фінансова стабільність руху фінансових потоків економічних агентів : монографія / Г. М. Азаренкова, Б. В. Самородов, Н. П. Погореленко та ін. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 335 с.

20. Reuter P., Truman E. M. Chasing Dirty Money: The Fight Against Money Laundering. Washington, D.C. : Institute for International Economics, 2004.

21. Unger B. The Scale and Impacts of Money Laundering. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2007. 256 p.

22. Schoenmaker D., Schramade W. Principles of Sustainable Finance. Oxford : Oxford University Press, 2019.

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2019). Pro zapobihannia ta protydiiu lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia [On preventing and counteracting the legalisation (laundering) of proceeds from crime, terrorist financing and financing the proliferation of weapons of mass destruction]. Law of Ukraine No. 361-IX, December 6, 2019. [in Ukrainian].

2. Financial Action Task Force. (2025). International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation: The FATF Recommendations.

3. Bychkova, S. S., Kotliarevskyi, Ya. V., Loshytskyi, M. V., et al. (Comps.). (2017). Zbirka aktiv zakonodavstva z pytan zapobihannia ta protydii lehalizatsii (vidmyvanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom,

finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia (z komentariamy ta roziasnenniamy) [Collection of legislative acts on preventing and counteracting money laundering, terrorist financing and financing the proliferation of weapons of mass destruction (with comments and explanations)]. Kyiv: Vaite. [in Ukrainian].

4. Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht. (2023). Minimum requirements for risk management (MaRisk): Circular 05/2023 (BA). Bonn.

5. Federal Ministry of Labour and Social Affairs. (2023). Gesetz über die unternehmerischen Sorgfaltspflichten in Lieferketten (Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz — LkSG) [Act on corporate due diligence obligations in supply chains]. Berlin. [in German].

6. Institute of Internal Auditors. (2024). Global Internal Audit Standards. Lake Mary, FL.

7. National Bank of Ukraine. (2025). Zvit pro finansovu stabilnist [Financial stability report]. Kyiv. [in Ukrainian].

8. State Financial Monitoring Service of Ukraine. (2025). Zvit za 2024 rik [Annual report for 2024]. Kyiv. [in Ukrainian].

9. World Bank. (2023). Ukraine rapid damage and needs assessment. Washington, D.C.: World Bank Group.

10. Utenkova, K. O. (2025). Rol derzhavnoho finansovoho monitorynhu v zabezpechenni finansovoi bezpeky Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [The role of state financial monitoring in ensuring Ukraine’s financial security under martial law]. Oblik i finansy, (1(107)), 95–102. [in Ukrainian].

11. Utenkova, K. O. (2025). Finansovyi monitorynh v Ukraini v umovakh viiny: adaptatsiia, transformatsiia, rozvytok [Financial monitoring in Ukraine during wartime: Adaptation, transformation and development]. Efektyvna ekonomika, (8). https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.8. [in Ukrainian].

12. Fokina, Yu. Yu., & Utenkova, K. O. (2025). Vyklyky ta stratehichni priorytety rozvytku derzhavnoho finansovoho monitorynhu Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Challenges and strategic priorities for developing state financial monitoring in Ukraine under martial law]. In Current issues of economics, finance, management and law: Conference proceedings (Angers, France, February 25, 2025) (pp. 61–63). Angers: Scholarly Publisher ICSSH. [in Ukrainian].

13. Utenkova, K. (2025). Prospects for the implementation of Global Internal Audit Standards in the banking sector of Ukraine: Adaptation to international requirements and national realities. Financial and Credit Systems: Prospects for Development, 3(18), 35–44.

14. Utenkova, K. O. (2024). Metodychni pidkhody do klasyfikatsii zahroz dlia finansovoi bezpeky subiektiv hospodariuvannia v umovakh turbulentnoi ekonomiky [Methodological approaches to classifying threats to the financial security of business entities in a turbulent economy]. Efektyvna ekonomika, (4). https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.4. [in Ukrainian].

15. Utenkova, K. O. (2025). Finansovyi monitorynh: metodychni rekomendatsii do praktychnykh zaniat i samostiinoi roboty [Financial monitoring: Methodological guidelines for practical classes and independent study]. Kharkiv: V. N. Karazin Kharkiv National University. [in Ukrainian].

16. Yehorycheva, S. B. (2014). Orhanizatsiia finansovoho monitorynhu v bankakh [Organisation of financial monitoring in banks]. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury. [in Ukrainian].

17. Dmytrov, S. O., Kovalenko, V. V., Yezhov, A. V., & Berezhnyi, O. M. (2018). Finansovyi monitorynh v banku [Financial monitoring in a bank] (S. O. Dmytrov & V. V. Kovalenko, Eds.). Sumy: Universytetska knyha. [in Ukrainian].

18. Vnukova, N. M. (2019). Normatyvni ta orhanizatsiini aspekty zdiisnennia finansovykh rozsliduvan u systemi finansovoho monitorynhu [Regulatory and organisational aspects of conducting financial investigations within the financial

monitoring system]. In O. I. Vivchar (Ed.), Ekonomichna bezpeka ta finansovi rozsliduvannia: kontsepty, prahmatyka, instrumentarii zabezpechennia [Economic security and financial investigations: Concepts, practice and supporting tools] (pp. 361–383). Ternopil: Ekonomichna dumka. [in Ukrainian].

19. Azarenkova, H. M., Samorodov, B. V., Pohorelenko, N. P., et al. (2019). Finansova stabilnist rukhu finansovykh potokiv ekonomichnykh ahentiv [Financial stability of economic agents' financial flows]. Kyiv: Universytet bankivskoi spravy. [in Ukrainian].

20. Reuter, P., & Truman, E. M. (2004). Chasing dirty money: The fight against money laundering. Washington, D.C.: Institute for International Economics.

21. Unger, B. (2007). The scale and impacts of money laundering. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

22. Schoenmaker, D., & Schramade, W. (2019). Principles of sustainable finance. Oxford: Oxford University Press.